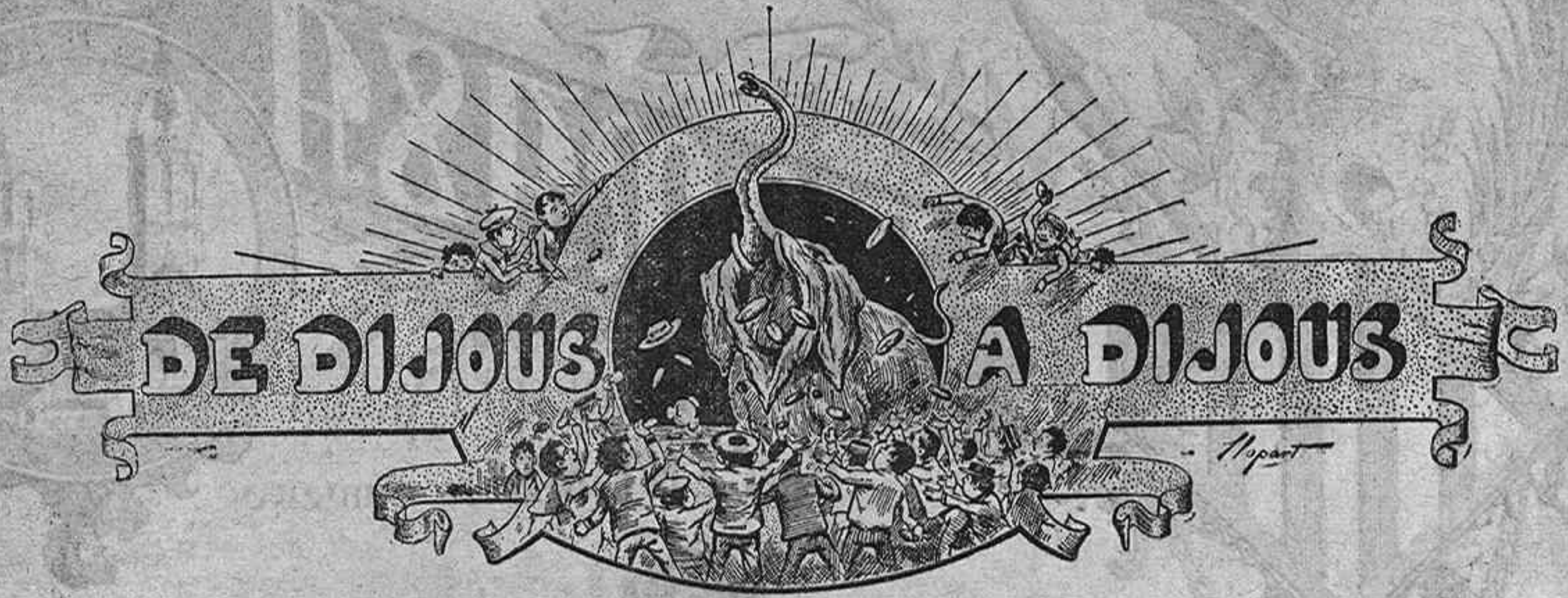

LA ENAMORADA DEL POETA

No sent prudent declararli
sá passió tan gran com pura,
se consola fent petóns
à sa *impassible* esculptura.

LA serietat de las mitjas diadas de la Setmana Santa destinadas á seguir moliments (com diu la tia) contrasta cómicament ab las cursilerias dels qu' esperan lo Dijous y 'l Divendres Sant pera treure las arnas dels gambetos y *Dons Pedros* arreconats en lo quarto dels mals endressos. Es que per mes grave que vulga ser lo pòsat del bon cristiá de nostre temps y per profund que siga lo reculliment del que 's topa, á la Baixada de Santa Clara—per exemple—ab una parella d' *anticuelas*, no pot per menos que haver d' aguantarse 'l riure y se crificar la seva gravetat, encare que no vulgui.

Mireu que 's destacan cad' any unas xacolateras del temps de *Carlos de España*, que vol tot un humor lo tréurelas á pendre la fresca; y uns vestits de sarrells y vidrets de l' época de *Cristina*, que 's necessita molt desprendiment y una gran forsa de voluntat pera exhibirlos. Respectém la bona fé y la veneració als recorts de familia dels que adornantse ab aquells trofeos dels seus antepassats, desaffian las *pullas* dels tranquils súbdits de la moda; pero, francament, alguns dels anticuaris en lo vestir hem de confessar que per Setmana Santa aprofitan massa las *hechuras* de la roba, fins al extrém d' atacar la solemnitat de tals diadas, presentantse á adorar al Fill de Deu convertits en ridículas disfressas.

Dirém que no á tothom fan lo mateix efecte aqueixas antiguallas, puig conech á un catalanista insurrecte, dels qu' encare están enrabiats perque varen tirar á terra las murallas, que—diu—may disfruta tant com quan segueix Monuments, ja que certs *tipos* que troba pe 'ls carrers li recordan lo gloriós temps pera Catalunya de quan vivia *la orfaneta de Menargues*. Apart de tot y exceptuant certs *chromos*, dupto qu' en cap altra capital d' Espanya se vegi rondar durant lo Dijous y Divendres Sant tant bé de Deu, ni mes riquesa de trajos; lo qual tant pot demostrar lo cristianisme y devoció dels barcelonins, com la competencia de las barceloninas en qüestió de luxu y elegancia.

*
*
*

—Vatua las *monas* y qui las va inventar!—Aquesta es la exclamació natural y lógica de tots los padrins á quins fan veure la *padrina* 'ls fillols en la diada de Pasqua.

S' ha ensenyorit tant la tal costum, vull dir jo, s' ha encarit tant ab las pretensions en augment de cad' any, que ja no hi ha cap criatura que 's moqui ab mitja mànega quan se tracta d' aná á buscar la *mona*. Hi ha padri que no veu al seu fillol d' en tot lo resto del any, ni 's recorda de que hagi pagat may un bateig, y 'l día de Pasqua 's troba entre camas un *marrech* ó *marreca* enviat per la seva mare, que no se 'n descuyda, portant la llissó estudiada, reclamantli ab tota la poca vergonya necessaria 'ls ous de reglament.

La costum es tan *típica* que volgueu y porta trassas de no decaure, á honra y profit de la quitxalla; pero 'm jugo un parell d' ous de *mico femella*, que l' inventor de las *monas* va ser un *pastelero*.

*
*
*

Vaja; no 's troba enloch; no se 'l veu ni en forat ni en finestra; sembla que s' hagi fós per art de birli-birloqui. No 'ns faltava res mes que aquesta incógnita pera quedar mes empantanegats; perque, entre suposar si se n' ha anat al seu *bohío*, á casa seva, després d' haverse fet 'ls seus (y 'ls dels altres) ó rumiar si n' está preparant alguna de tremenda, lo cert es qu' estém jugant á *fet* ab lo gat vell dels insurrectes (parlo de 'n Máximo Gómez) y tot es averiguacions que no fan res mes qu' entorpir l' acció de nostras tropas perseguint á n' aquells brétols de la manigua.

Lo mes deplorable seria que 'ns eixís de trascantó aquell *gueto* ab algun refors y ab algun recurs de mala ley pera posar en planta algun sistema *beligerant*, á l' hora mes impensada y quan ja s' hagués casi confirmat *fulament* la seva mort, essent causa d' algun disbarat d' aquells produhits per la mes vil traydoria.

No 'ns fiem mica ni gens dels rumors que corren ab sospitosa insistencia, los quals podrian tenir lo seu origen á Tampa ó en aquell *Hueso* de mal rosegat, que no té res de *Cayo*, per mes que diguin. Recordém las vegadas que ha mort 'n Maceo, qu' es mes viu que may, y 'ns pot servir d' escarment. A n' en Savalls y al Huguet—com si diguessim—de la insurrecció de Cuba, se 'ls ha d' aplicar alló de que «mala herba may mor.»

*
*
*

Diàlech de la setmana:

- Ja 't vaig sentir la nit de las *camarellas* ¿Sabs que tens una veu de baix que pot ben anar?
 —Com que 'l mestre m' hi va dar, per aixó vaig *desbutar* aquella nit
 —Vols dir *debutar*.
 —Bé, es igual.
 —¿Y quin coro era aquell?
 —Lo coro del *Pá y trago*.
 —¿Y quina cansó era aquella tan trista que cantavau?
 —¿'L *Miserere*?
 —Gal ¡*La Miseria!*

I EPET DEL CARRIL

PRIMAVERENCA

SERÁN poch agradables de Cuba las noticias... Podrán amenassarnos á centas las desdixas... Tindrém governs tan *mônstruos* que 'ns deixin sens camisa... Veurém que tot s' ensorra... Veurém que tot s' arruina... Pró, mentre encare 'ns quedí un sol que tot ho anima, y mentres per las planas l' Abril treguí florida... En tant qu' á Espanya hi hagi paissatjes que sonrigan... brissas, cansóns y aromas y sobre tot... *pubillas*, com una que 'n vaig véure lo dijous Sant, á missa... ¿Veyám, qui redimentri s' apena y 's capfica, pensant ab en Maceo... pensant ab la *manigua*... llevat dels infelissos qu' allí hi tenen familia? Ah, no; la Primavera no está pas per *xeringas*... Y puig que no s' atura... ¡gosém la ara que 'ns crida sas galas escampant!... Y en quant á lo de Cuba... ¡mal llamp qui si embolical... ¡Be prou s' arreglarán!

Gran part dels *embusteros*, nos deixan *blaus* á... *blavast* y fan pe 'ls *cinch santissims* tots 'ls papers de l' aual Per ells, tot son *enouentros* persecucions y baixas... y aixís donan al públich la mes solemne *lata*... ¿Sabeu jo, com l' arreglo

la tal qüestió cubana?... D' un modo baratísim y aviat... ¡La faig en salsa! Com som en Primavera y es temps que corre gana, y á més l' anar per fora es bó pe 'l cos y... l' ánima, bon punt la festa arriba compro un conill á plassa carrego ab las criaturas, *sequestro* á la de casa, y... ¡cap á Vallvidrera ó bé á la font Trobada! A mitx cami, *batejo* la bestioleta incauta; si es negra 's diu *Maceo* ó 's diu *Gómez* si es blanca En cent á lloch, l' escorxo voltat per la canalla, la dona 'l posa á coure y en menos qu' un gall canta, isols queda de 'n Maceo la trista carcanada! Menjantnos l' *insurrecte*, creyém ser bé á la *pátria* y luego per pahirlo... correm per la montanya... Y en tant que 'ls *embusteros* predican y s' exclaman, la Primavera hermosa aprofitém nosaltres y disfrutém en grant... Y en quant á lo de Cuba... ¡mal llamp qui si encaparral ¡Be prou s' arreglarán!

Tal volta hi hagi tipos que 'm trobin poch patria y surtin de la patria... ab la cansó enfadosa. Tal volta, algú 'm contesti ab mil citas históricas... que soch un egoista...

Donchs bueno .. Enhorabona. Si sapigués d' esgrima ja fora en aquest' hora darrera de 'n Maceo per treureli la mocal Pró, fills, m' es impossible... Puig sols... *jugo* la escombra (per empaytar al... sastre ¡quan 'm presenta 'l comptel) Y á més... jamay m' oblidó d' aquella llissó hermosa que en una de sas faulas, lo vell Isop, nos dona; «Lo pobre, es sols un burro, ¡sempre ab la carga á sobre! y al qual, lo cambi d' amo ben poca cosa importa; puig tant si es l' un com l' altre, l' albarda tots li posan » Per tant á ser un burro m' hi avinch... si us plau per forsa y duch com tots, la carga de la nació espanyola... pró en quant als entusiasmes d' aquesta prempsa tonta... y en quant als que 'ns governan ab tan péssima sombra... á fé de ruch... ¡vos juro que 'ls planto, un raig de cósas! Y al veure la natura com se desperta hermosa, burlantse de las farsas y vanitats dels homes. Veyent qu' ab sas delicias la Primavera torna... ¡m' ocupo sols, en treure lo such d' aquesta poma, vivint y disfrutant!... Y en quant á lo de Cuba... ¡Que vagin á la porral ¡Be prou s' arreglarán!

M. RIUSEC.

CANTARS

Per tú suspiro, per tú, faria mil disbarats, per tú, sis vidas daría si 'n tingués set com los gats.

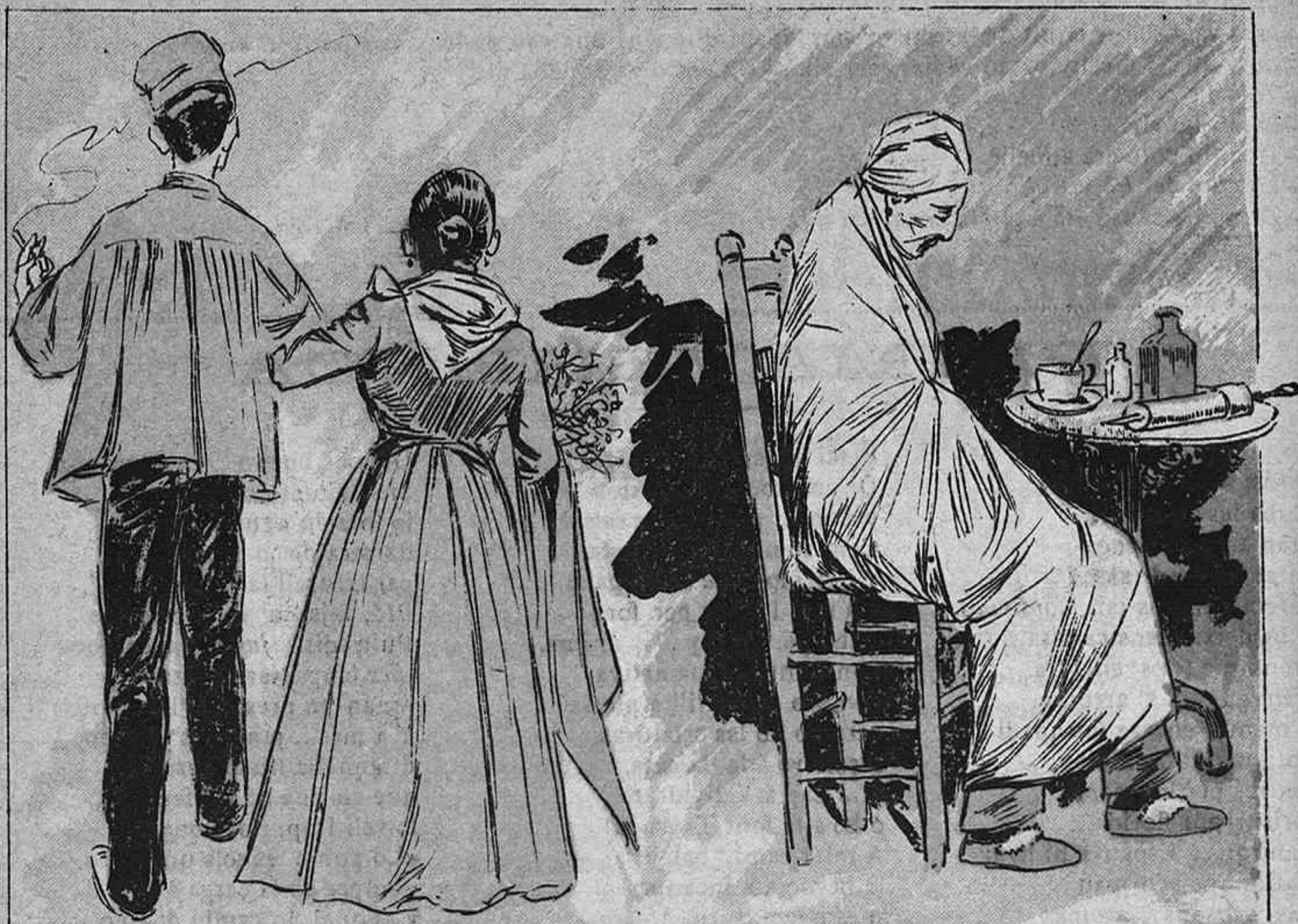
PEPET DEL COTXE.

Tos ulls semblan dos miralls ta cara es de porcelana... y adornan lo teu clatell dugas arrobas de llana.

JOAN OLLÉS Y ARBOS

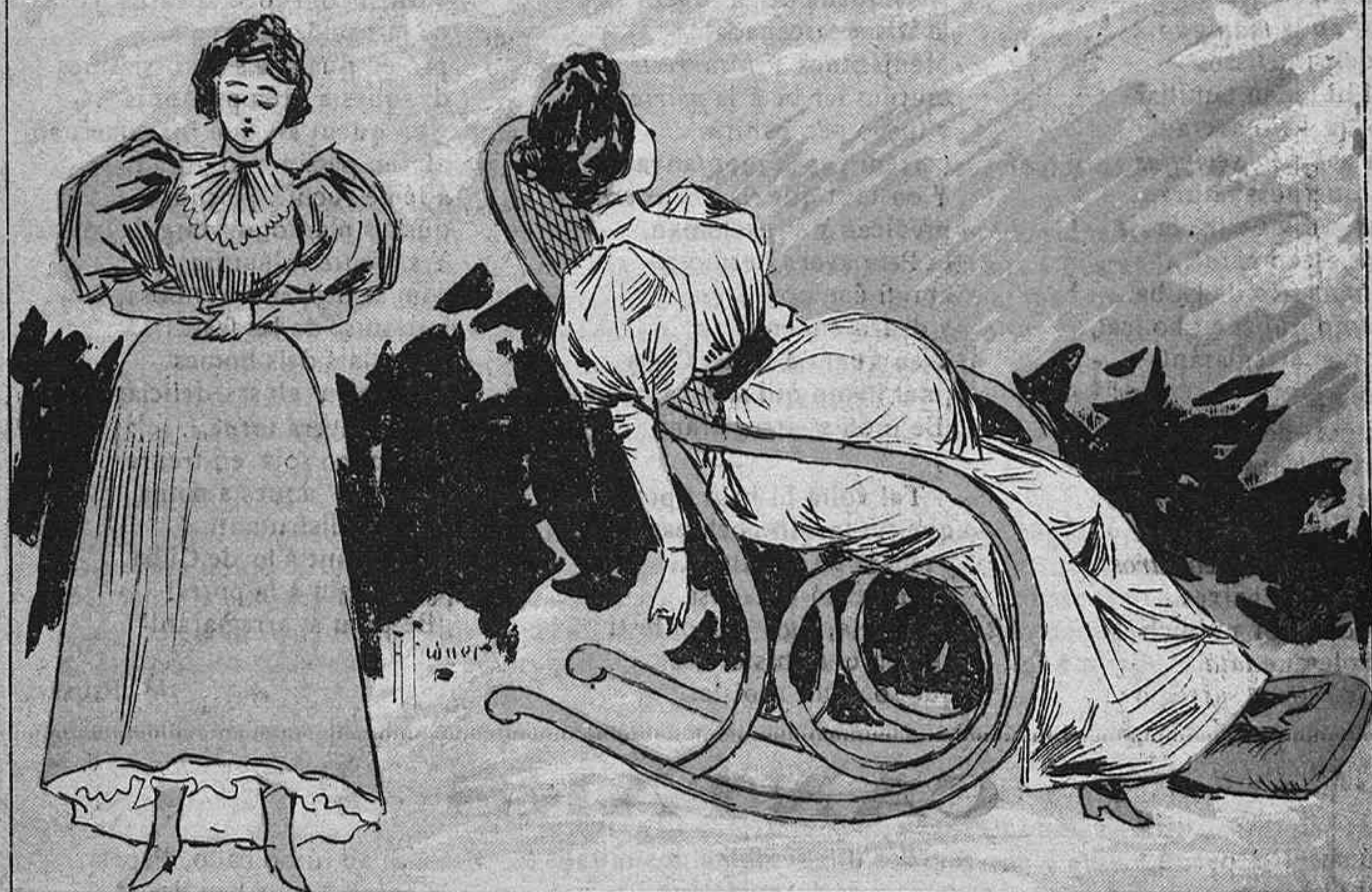
Si ab tú no ballo, Pepeta, la culpa 't pots ben donar puig las tevas trepitxadas. ningú las aguantará.

FIDEL DELFI.

Van fer una pesseta de gasto á Vallvidrera... y van brenar com uns reys. ¡Oh, y encare van cullir un manadet de farigola per' la sopa!

¡Ja ho deya 'l senyor Carlos, que 'ls ous dusos no li anavan bé! ¡Malehida mona!

No hi tornarà mes á fora ab' en Pepito. ¡Es tan atrevit aquell xicot!

Pero .. ¡per atrevit, lo cosí de la Rosita!

PAGINAS MODERNISTAS

—Lo gris ja es massa vell; ara 'ns hauriam de decantar al vert.

—¿Al de catre?

—No; al d' aufals... en garba.

—¡Que n' eran de burros los nostres pares! No s' havían adonat de que «L noy de la mare» es una gran pessa.

—¿Vols dir, Canut, qu' es moral aqueix drama?

—¡No ha de serho! Figúrat que 'l seu autor es de la terra del ba: allá sech y las arengadas.

—¡Aixís, callot!

Tots dos: «Sant Ramón nonat, fill de Vilafranca.

Ella: Hem triunfat, Nasi; tot lo públich ja pesa figas.

Diàlech d' actualitat

Ay caratsus! vosté per aquí senyora Carme? Ara si que veig que desde que 'ns va deixar per anársen á viure á l' *en-xanxa*, no 's vol fer mes ab pobrisalla.

—¡Y ara; no digui aixó senyora María! ¿que per ventura...?

—Vegi, dos mesos fá qu' ha cambiat de casa y ningú de 'l vehinat li ha vist lo pel.

—No, aixó si que no pot dirho, *dat* cas es vosté qui no 's deixa veure may. Avants contats eran los días que no 'ns trobessim á casa la Pepeta carnícera, puig encare qu' avuy ho tinch un xiquet mes lluny, com que la vritat fa tants anys qu' hi compro, no me 'n se moure, y mes de quatre vegadas hi preguntat á n' ella per vosté.

—No m' hi he acostat mes de desd' un día que 'm vaig disgustar molt, pero molt.

—¿Ab ella?

—Si senyora, si, ab ella, ab la Pepeta carnícera. Sápiga que pe 'l sant del meu noy gran, en Cassimiro, vaig volguer fer com se sol dir una mica mes d' extraordinari, *encomanantli*, pero en gran manera, tota vegada qu' una ja 's fá vella y 'l dentat ne toca las conseqüencias, que m' arreglés un tall ben tendret per *mistech* ¡y quina me 'n fá la *burranga!* me 'l va donar mes dur, que cap sola de sabata. 'M vaig posar senyora Carme feta una furia, y desd' aquell día vaig fer lo jurament de no comprarhi may mes res. ¿Qué hauria fet vosté al meu puesto?

—Lo mateix, sí senyora, sí; cregui que també m' hauria irritat molt.

—¡Vaya!

—¿Sab á lo que donará camí tot aixó? Que perdrá molta parroquia.

—Per ella farà, que per mi ja está ben llesta. Y deixantnos d' aixó ¿qué tal, que conta de nou, que me 'n diu de la Setmana Santa; han anat á seguir gayres *muliments* aquest any ab lo seu marit?

—Senyora María no 'm en parli, porque estich mes cremada...!

—¿Y aixó?

—¡Crech que cauré malalta del disgust!

—¿Qué diu ara?

—Lo que sent. Trenta dos anys que som casats, y cap any, tant ell com jo haviam faltat d' anarhi junts:

—¿L' ha tingut fora, potser?

—No senyora, no; si aixís hagués sigut *menos* mal.

—¿Com se explica, donchs?

—No sé qui l' ha entabanat ab aixó de las *laxions*, que no menja, ni dorm, corrent tot lo sant dia no mes que per aixó tan sols.

—¿Qué 's aixó que diu dels *llachsons*?

—*Laxions... lasions*, no sé quin terme gastan. A la cuenta, segóns hi sentit explicar á n' ell á molts

homes que venen á casa; porque si voste algun dia d' aquets vingués, son tants los que venen, que mes que semblar un pis de marit y *molla*, sembla una *Udiencia*; han de fer un *deputat* que vagi á la *cort* á defensar los interessos del *dastricte*.

—Y per aixó té d' anar ab los tocinos?

—No senyora, á la cort de Madrit, y com que 'ls que volen ser *deputats* son tres, un tal *Sebio Curminas*, *Saldelmon y Sufragada* ó *Sofocada*, y no mes pot serne un, lo veurá tot lo dia parlar de lo mateix, donant papers á tothom qui vé, dihent que 'ls donarán tant... que 'ls farán aixó... que... que se jo lo que s' empatolla; y aquí 'm té que per mor de las malehidas *laxions*, no hi pogut veure cap *muliment*. ¿No es trist aixó senyora María?

—¿Per qué no hi anava ab los noys, tonta?

—¡Si, vaya un' altra qüestió total! ¿Suposo que deu está *perpetrada* d' aqueixa guerra de debó que nostres pobres soldats tenen ab los *insectes* ó *surrectas* de Cuba?

—Prou; no hi ha día que 'l de casa no se n' enteri pe 'ls diaris. Com qu' encare 'ns cou la llaga. Figuris qu' avuy fá quinze dias, que, cansat ell d' esperar, per no perdrehi més, vá vendre set cubas que guardavam per la nostra vellesa, perdent la mar de diners

—¿Què van vendre set *Cubas*, diu?

—¡Si, senyora, si, tal com l' hi he dit!

—¿Vostés han venut set *Cubas*, y per una que 'ns en volen pendre aquells galifardeus, hi há tanta saragata? A fé de mon si ho entench.

—Molt senzill es: la Cuba á que vosté 's refereix es una isla *tota rodejada de mar*, segóns m' ha explicat lo de casa, que proporciona tenintla la Espanya, nostra mes gran riquesa en lo comer; y las cubas á que jo 'm refereixo, es un paper. ¿Comprén?

—¡Ah, vaja, ja hi cajch! Vol dir paper del *Estat*.

—Justament.

—Donchs, si, com li anava dihent, ab aquesta guerra, estém penjats d' un fil, de si demanan ó no 'l nostre noy gran qu' es d' aquets *sedents de cúpul* y 'l pobre no 's cuyda d' altre cosa, que donar veus, per si arrivés aquet desgraciat cas, trobar un d' *allonsas... un prostitut*.

—Un qué diu?

—Sí, un qu' hi vagi al seu puesto. Un *sastritu*. ara 'm recorda.

—Pobres jóves, los ha caygut una bona pesta.

—Cregui que fá un quant temps que la ballém de debó.

—*Nada, nada*, lo qu' han de fer; no amohinarse y pendreho tot ab resignacio Vinguin algun diumenje 'l vespre al café, que 's distreuran.

—¿Encare continuan anant al Colón?

—¡Vaya! ¡oh! y ara, que cregui que 'ls agradaría. Ab la qüestió aquesta de 'ls *Estats Humits*, no passa festa que al pobre *payanista* no li fassin tocar cinch ó sis vegadas arreu, una cosa molt bonica que 'n diuhen *Cállis*, que li dich qu' agrada molt.

- Si que vindrém alguna festa.
 —Aviam donchs si 'ns veurém. ¿Se 'n vá?
 —Ay, si; veig que tocan las deu y encare tinch de tirar la carn á l' olla.
 —¡No 's torbi, no 's torbil vaja qu' ho passi bé
 —¡Senyora María, estiga boneta!

ANGEL SALABERT.

Cara y Creu

—QUÉ bonich va ser lo día que solets al menjadó, vejent ta mare adormida 't vaig fer un dols petó.

— Pero que trist va se aquell que ta mare 'ns va filá y 'm va dá una bofetada que la galta se 'm va inflá

J. ROBERT P.

Bibliografia

Figuran aquesta setmana en la taula de nostra Redacció:

Pasar el rato juguet cómich castellá en un acte y en prosa original de Lluís Millá y M. Martínez García, que sigué estrenat ab molt bon éxit en nostre teatro Principal per la companyia de la eminent actriu María A. Tubau de Palencia, la nit del 2 d' Abril de 1895.

La carta misteriosa, comedia en dos actes y en prosa, original de Salvador Truyois y Puig (Petit Burlat), estrenada ab extraordinari éxit la nit del 29 de Febrer últim, en lo teatro Lope de Vega (Jardí Assiátich).

Rojas volum de poesías del jove poeta Joaquim Roig esmeradament imprés y ab paper inmillorable.

En dit volúm—que conta de 35 poesías—lo seu autor hi ha recopilat lo mes notable que tenia publicat en distints periódichs de la localitat además d' alguna de inédita.

Se ven al preu de 6 rals en kioscos y llibrerias.

Agrahim á sos autors, l' atenció envers nosaltres.

Litografia Barcelonesa

S.^a Ramon, 6
 BARCELONA

LA LITOGRAFÍA BARCELONESA

DE

Ramón Estany

que estava instalada en lo carrer de SANT RAMÓN NÚMERO 5, s' ha trasladat al mateix carrer

NÚMERO 6

ahont se continua fent tota classe de impresos á
 * * preus sens competencia y esmero sens igual * *

TEATROS

PRINCIPAL

Brillantment ha debutat la companyia dramática espanyola de la célebre M.ª Tubau, ja que ha sigut aplaudidísima en totes las obras fins avuy representadas.

Además dels ja veteranos en la companyia Srs. Vallés, Muñoz y Sala Julien, ne forman part la Sra. Martínez (Joana) que es ja una notable actriu y lo tan conegut actor Sr. Amato.

Lo primer estreno debia tenir lloch ahir ab *La eterna cuestion* de Gaspar. La setmana entrant ne parlarem.

LICEO

Si en las inauguracions de temporada hi assisteix lo mes

granat que 's conta a Barcelona, no cal dir com estaria 'l diumenge passat efectuantse tal aconteixement acompanyat d' estreno d' ópera.

Hi havia verdadera curiositat per sentir l' «partito» *Manon Lescaut*, del mestre Puccini, pe 'l moriu de que l'any passat sentirem la de igual titol del mestre Massene; y en honor á la veritat, trolèm la del mestre francs superior en inspiració, pero 'l libret de la del italia 'ns agradá mes, per seguir casi fielment la célebre novela del abate Prevost.

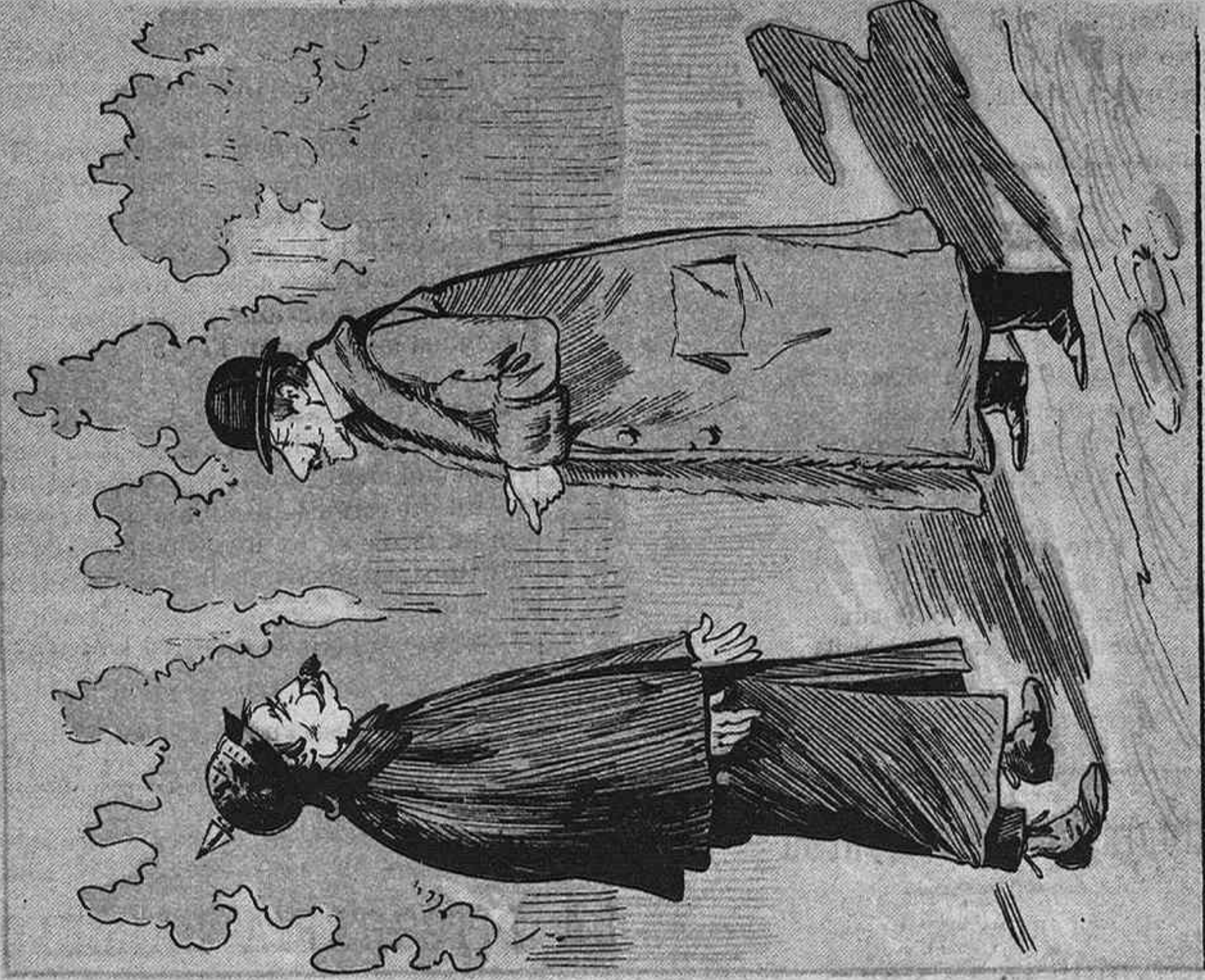
Lo dit no vol dir que 'n Puccini hagi fet una feyna detestable en la seva obra, puig se fá recomenable entre altras pessas sumament ricas de instrumentació, en lo primer acte, un original duo y lo final; en lo segón, una molt sentida romansa que ab molt art cantá la Sra. Tetrzzini, logrant

ACTUALITATS

—Vaja, senyora Tecla, aquí té 'l seu candelero. Ja pot dir qu'era 'l pinxo del monument! L' hi recomano que guardi 'l cul del ciril

—No cal que m' ho digui, mossén Taxonera: pe 'ls llamps y per las besonadas no coneix millor preservatiu!

—Per sí, Gutierras, ja li asseguro qu' están de sort. Aquel... istiu, los municipals estrenarán aquells vestits que han armat tanta gresca.

—¿Los vestidos de 'n Bolata?..Pero, si con tantos meses ja deben estar arnats!

—Precisament en los forats hi ha la ventajaja: ¡aixís anirán mes

Ab motiu de la rabiosa competencia que hi fan los altres periódichs de la nit, l' *Eco de la Neotafía* ha adoptat aqueix sistema per obtenir la rápida persecució de las pessas de cinch céntims. Ab tot y aixó, las *perras chicas* ne fugen espantadas... ¡S' hi veuhen massa morts!

diàriament los honors del *bis*; lo minuet; un inspirat *duo* de amor cantat magistralment per la diva Sra. Tetrizzini y 'l reputat tenor Sr. Moretti. En lo tercer varis fragments musicals, y lo quart, tot ell es de mestre, y que s'hi distingeix en gran manera la dita Tetrizzini en lo desgraciat final de la desventurada protagonista.

Mereix també elogis per l'acet en la direcció d'orquestra lo mestre Campanini, ja que ha realisat un verdader *tour de force* en concertar tan admirablement dita òpera en sols dos ensajos de conjunt.

Pera demà està anunciat lo *debut* del cèlebre tenor Mariacher ab *Aida*, y han comensat los ensajos de la obra de Verdi, *Falstaff*.

NO VETATS

S' estrená lo epissodi dramàtic en 3 actes y 5 quadros *Família y Patria*, que durant lo primer acte doná lloch á controvèrsias molt accentuadas á causa del increible escàndol que en distints ànguls del teatro se sentí, barrejat ab crits incomprendibles que alguns digueren havian sigut de *Mue-ra España* y de *Viva Cuba libre*. Tals demostracions deixaren per complet petrificats als que de bona fè anaren á veurer la obra, hasta que possehits de si mateixos, aplaudiren á rabiàr certas escenas, que, á no haverhi hagut lo tumulto irrespetuós y contraproduhent, haurian passat ab protesta general.

De sa versificació bonica y vigorosa en alguns parlaments, se demaná la repetició de unas quintillas en lo final del segon acte, que digué ab molta fogositat y verdader arranch dramàtic, lo apreciable actor Sr. García Parreño.

En lo resto dels artistes, s' observá los havia arredrat lo escàndol del primer acte, puig contra sa costum treballavan cohibits.

Entre la concurrència que hi assistí en lo dia del estreno, hi vejerem en la platea á l' *estat major* del modernisme català; aquesta institució tan *sèba* que sois vol imperar ella y que quan se tracta d' algun obra que no sigui filla d' algun de sos satèlits, se diu que procura per tots los medis possibles ofegarla ó reventarla.

¿Tindría algo que veure sa presència ab l' escàndol que hi hagué?

A la Empresa y autoritats toca averiguarho.

Pera dissapte se inauguran los beneficis dels artistes, ab lo de la distingidíssima primera actriu doña Carlota de Mena, que posará en escena lo melodrama de Moreno Gil, *La pescadora de Arenys de Mar*.

ROMEA

S' han donat dugas representacions del monólech en prosa *Lo diumenge de rams*, original de Santiago Boy y que sigué premiat en lo primer certamen literari del Circol positivista en l' any 1892 y estrenat en lo 20 de Maig de 1894 en l' Ateneo de Sant Gervasi.

Felicitém al Sr. Boy per la sort que ha tingut en que 's representés en aquet teatro una obra seva estrenada en altre; *aconteixement* molt poch comú en lo de ROMEA.

Dimars de la setmana passada, s' estrená una comedia arreglo del Sr. Colomer, *La llupia* qu' observarem resultava ser filla dels mateixos pare y mare que la coneguda de Feliu y Codina, *Del ou al sou*. La última obreta del Sr. Colomer, es sumament aixerida y plena de xistes, per lo que no dupém quedarà prompte de domini general.

La execució bastant acertada, encare que no es lo *fort* del Sr. Borrás lo género cómic.

També en dita nit s' estrená *Una poma per la sed*, comedia en 1 acte original del jove escrip or Sr. Lambert Escaler, que tant per son argument sumament enginyós com per los xistes de la mateixa, ha colocat á dit senyor á la a tura dels primers escriptors de nost a terra en aquet género d' obras.

Aquellas continuas entradas y sortidas, lo contení un xiste á continuació d' un altre pero sempre decents, lo grant sempre tenir á l' espectador ab viu interés en las festivas escenas que en la obra se desarrotllan, afirman

no tra aseveració, no du; tant en afirmar qu: *Una poma per la sed* es lo mes gran éxit de la temporada y puja per sobre de moitas que autòrs afamats y protegits de la casa han escrit, lo grant se posin casi diàriament, en detriment de las personas de bon gust.

La execució que donaren los artistes á *Una poma per la sed*, sigué hasta notable, si 's considera lo molt difícil que ha de ser aquell joch escénic.

Al final d' abdós estrenos, sigueren sos autòrs respectius, cridats en escena.

CATALUNYA

La reaparició de Frégoli ha sigut pera la Empresa una verdadera vinya, ja que ha vist diàriament unas entradassas dignes de escriurelas en lletres d' or.

Lo genial artista en los *couplets* y passatemps cómichs escrits *ad hoc*, 'ns ha demostrat ser lo mateix artista únich en son género, resultant per lo tant totas las imitacions que de ell se fassin, sumament burdas é ignocents.

CONCERTS D' EUTERPE

Lo concert inaugural de la present temporada, se veje concorreudíssim, degut sens dupte á lo escullit del programa y figurarhi en ell, per enter, la grandiosa composició bíblica del immortal Wagner, *La cena de los apóstoles*, que l' orfeó de Bilbao ja 'ns en havia fet sentir algun fragment en lo passat istiu.

Totas las pessas foren frenéticament aplaudidas per sa perfecta execució, pero de un modo especialíssim la preciosa alborada de Clavé *De bon mati*, y lo tan inspirat idili *Las flors de Maig* que per las notables modulacions qu' en ell hi teu lo coro, nos semblá completament nou. Tantas foren las flugranas ab que matisaren las inspiradas notas de la obra, sens dupte, mes popular del immortal Clavé.

De las pessas orquestals debém fer menció de *La marcha de las antorchas* de Meyerbeer y la *Rapsodia húngara* de Lisz, que entusiasma á la concurrència, de modo que al lograse lo *bis* de la mateixa, alguns concurrents lo sollicitaren per enter, no considerant lo treball fatigós que duya ja lo notable mestre director de la Societat Coral, Sr. Goua (fill).

Per lo esmentat, se compendrà que tot lo concert aná á *pedir de boca* com se sol dir; pero vingué la tercera part en que devia executarse lo *clou* del concert ó sia *La cena de los apóstoles*. Los primers compassos sigueren escoltats ab religiós silenci, quan de moment sobrevingué al mestre Goula, un atac nerviós y semi aplopétich que motivá tingués que suspendres lo concert ab molt sentiment, tant de las societats corals *Euterpe* y *Paz y Esperanza* de S. Andreu, com dels particulars que haviam sentit los ensajos generals de tan genial composició, á la que li auguravam un éxit tan colossal, com may haviam presenciat en los concerts matinals.

¡Llástima de cas tan sensible é imprevist!

Debém fer constar que al notificarse la suspensió del concert ni una sola veu protesta, lo que feu molt honor á la numerosa concurrència que hi assistí, demostrant lo sentiment ab que havian vist la desgracia ocorreguda al simpàtic y laboriós mestre Sr. Goula (fill).

Al cap d' un rato, se 'ns digué que un grupet capitanejat per un individuo *roig*, de mal pei, murmura en veu alta del cas, no faltanhi la malévola suposició de qu' havia sigut preparat, tement un tracas.

¡sembla mentida que hi hagi sers tant perversos y cades!... ¡Després dirán dels salvatjes!

Escritas las anteriors ratllas, sabém que l' estat del mestre Goula es relativament satisfactori, considerantse ja fora de perill, de lo que 'ns alegrém vivament; fent vots, per lo tant, per son complet restabliment, á fi de que prompte pugui donarse la audició de la obra de Wagner, sense esperar á ferho 'l concert que hi havia en preparació pera la festivitat de la Ascensió.

UN CÓMICH RETIRAT.

MODOS D' AGAFAR NOVIOS

Diu la Pura, que, per' agafarlos,
no hi ha com
miràrsels d' un cert modo de manera.

La Casta opina que
lo millor es mirar a terra,
sobre tot per' la que té
'ls ulls petits y lletjos.

La Consuelo creu que val mes deixarse dar algún
pessiguet, quan lo novio no es massa corrido.

Y la Mundeta, está convensuda de que, per' aga-
farlos, no hi ha com anar corrents al seu darrera

Llegim que *El Heraldo* de Madrid, ha conseguit que fòs sin encasillats, set del seus redactors. Aixís mateix *La Epoca* n' encasilla tres y *El Nacional* un al menes.

Devém fer constar en descàrrech de la nostra consciencia y per satisfacció de 'ls lectors de LA TOMASA que de la nostra Redacció no s' ha encasillat á ningú y que per lo tant estém nets de pecat.

No s' anés á pensar la gent que si no surtim diputats es perque no podém.

Molt al contrari... ¡Es que no 'ns dona la gana de ser'ho, encare que 'l Govern vulguí!

¡No volém sortir de las nostras casillas per' anar á las dels altres!

¡Que consti!

De Lleyda han desaparegut d' una oficina del Estat 8,000 duros. Lo bó del cas, es qu' al fugir aquestas quaranta mil pessetonas, se 'n han emportat á un pobre empleat del Govern, fentli abandonar lo destino que ocupava.

Y ara veyeu! Si arplegan als fugitius, l' empleat serà 'l que pagarà la pena, que 'ls diners ray, se 'n poden ben riure ..

¡Malehits quartos! ¡No 'n fan poch de mal!

L' empleat, fins pot jurarse
qu' ell sol no hauria fet res...
y ell dirá .. No 'n tinch cap culpa.
¡Se m' han endut 'ls dinés!

La diputació provincial d' Asturias, una de las regions espanyolas, que dona major contingent de polítichs, ha fet un cop d' home.

S' ha compromés, nada menos qu' á posar en peu de campanya un batalló de voluntaris, pagantlos l' armament y 'l vestuari y no se sab, si també la manutenció.

'Ls diaris de la Cort y 'ls *Cieros* de tota la nació, no tenen prou boca per alabar lo patriotisme dels asturians.

Pero en cambi, no diuen, que la provincia d' Asturias, fent servir de cobertura la influencia de 'ls seus homes públichs, porta estafats en uns quants anys del cupo de Quintas de la nació, un remat de mils homes, moltíssims mes que 'ls qu' ara teni generosament ofereix.

Y no diuen tampoch, qu' á causa de las estafas portadas á cap, per aquesta y altres provincias, Catalunya ha tingut de carregar 'ls neulés, donant molts mes homes dels que li pertocavan, com en la última quinta, que tingué d' esquitjar 2,300 minyóns mes dels deguts.

De modo que la generositat asturiana, proclamada á só de bombo y de platillos, resulta una sangrenta mofa per la pacient Catalunya, y tot perque nosaltres no volém enviar 'ls fills de bonas casas, á gandulejar pe 'l saló de conferencias del safreig nacional.

¡Quina barra!

Ha sortit fa poch en aquesta ciutat un nou periódich que porta per títol *La France* y qual fi no es altre qu' establir corrents de simpatía en pró d' una triple aliança entre Espanya, Fransa y Russia.

La idea no pot ser mes simpática á la opinió catalana, encare que per lo que toca á Russia, no hi sabém veure la punta, com no siga perque nació es, en l' hora present, gran amiga de Fransa.

Pero per lo que respecta á l' aliança franco-espanyola, trobará á Catalunya molts partidaris. L' afinitat de llengüas y costums, comparadas ab la de altres nacions europeas, no pot ser mes visible, tant qu' en rigor, 'ls Pirineus, ja no foren una frontera si haguessin sapigut veure lo que 'ns convenia.

Tant de bó, que l' aliança ab la vehina república 's portés á terme aviat y tant de bó, que sapiguéssim imitar al poble francès en sas moltes virtuts políticas.

¡Otro gallo nos cantara!

Segóns càlculs fets per un periódich, 'ls sellos de las cartas que van y venen d' Espanya á Cuba, importan cada mes pe 'l terme curt, 240,000 duros.

Aixó sense contar l' import del paper y sobres que totas aquestas cartas representan.

Aquí tenen una font d' ingressos pe 'l Govern, que no es gens despreciable y que representa en cambi una contribució de guerra pe 'l poble espanyol; contribució que no pot ser mes abominable, tota vegada que 'l Govern es la causa primera de que totas eixas cartas s' hagin d' escriure.

Pero, cal... 'l mon va aixís. Ab sos desacerts ha mogut la insurrecció; per ofegar aquesta, demana carn humana y encare sobre las noticias d' aquesta carn humana, ne cobra la prima... y ¡paga, poble!

¡Es com si 'l penjat tingués encare de comprarse la cordal

Per si no ho sabian, las eleccions están al caure...

Per mostra de cóm anirá la cosa, ab un dato n'hi ha prou.

Un dels nostres redactors ha format una llista ab trenta noms d' amichs seus, dels quals coneixia 'ls domicilis, y que tots son, segóns la ley, electors. Ab eixa llista á la má, va anar á veure si estavan inscrits en lo cens electoral... ¡y á veure si saben quants n' hi va trobar inscrits dels trenta?

¡Ni un sisquera! ¡Ni un!! En cambi en tots los domicilis citats (y en lo del nostre redactor inclussiu) va trobarhi una infinitat de noms, que á bon segur que no 'ls coneix ni lo empleat que va inventarlos.

De manera, que casi bé pot profetisarse que 'ls encasillats que surtirán dintre poch días serán fills d' un cos electoral aèreo, invisible é impalpable...

¡Quánta farsa!

La setmana passada, una senyora de l' aristocracia va demostrar qu' alló del *sexo débil* son camándulas.

Va empéndrelas ab un fulano que tenia de visita, y no contenta ab desfogarshi de paraula, agafá un garrot y va mesurarli las costellas, ab tant salero, que 'l pobre Jan tingué d' ésser dut ab una camilla á la casa de socorro, plé de xiribechs y nyanyos...

¡del tamaño de un melón!

Lo fet va ocórrer en un dels carrers mes aristocrátichs de Barcelona... ¡Lo carrer del Mitj-día!...

Sobran los comentaris...

L' aplaudit autor dramátich don Jacinto Ventura ha augmentat lo calàlech de sas obras ab un nou drama realment passional en 3 actes y en prosa castellana, que té per títol: *La modelo*. Es un' obra que tant per son llenguatge castís y apropiat, com per sa estructura y desenvollop mereix tota mena d' elogis. Tan sincerament ho considerém aixís, que 'ns atrevim á pronosticarli un éxit senyalat quan s' estreni.

A *La modelo*, tot y sent un drama inspirat en altra obra estrangera, qualsevol autor menos escrupulós que 'l senyor Ventura lo qualificaria d'original, per la semi—radical transformació que feu de son argument y la creació d'alguns dels personatges que hi intervenen, al transplantarla á nostre teatro espanyol.

Desd' ara felicitem al senyor Ventura per tal producció, digna germana de *El as de espadas*, y *Noche buena!*, que ja bastavan pera acreditarlo d' autor expert en l'art dramátich.

✱

H. m. llegit que la jurisdicció militar encarregada de la causa contra 'l cabecilla Cepero, s' ha declarat incompetent, per resultar dit individuo súbdit nortamericá.

Aquesta declaració de incompetencia no hi haurá cap espanyol que pugui acceptarla... perque de ferho, aniriam obertament contra la nostra causa.

Si 'ls soldats assassinats pe 'l cabecilla Cepero haguessin sigut de la terra de Mr. Sherman, tal declaració tindria rahó de ser, pero si eran espanyols, per primera providencia s' haurian de pegar quatre tiros, á *la espanyola*, al assesi, y si així no escarmentava, enviarlo á presiri.

¡Y després qu' anés á queixarse á la seva terra!
¡Vritat!

✱

A Sant Quintí de Mediona ha comensat á publicarse un periódich titulat *El Tabaco*, que 's dedicarà principalment á la defensa del cultiu de dita planta en Espanya.

Desijém de cor que la nova publicació pugui veure prompte realisats los seus ideals, á fi de que tots los desgraciats qu' hem de fumar fullas de col, espinas de bacallá, escarbats y altres menudencias, pagantlas á preu de tabaco, poguem també sortir de tan terrible situació, cultivant tan rica planta sinó en camps á propósit, en los testos y ollas ahont plantém ara las clavellinas y marduixos.

¡Fumadores, á defenderse!

✱

Tot just los moros han acabat de pagarnos la indemnació de guerra á consecuencia dels sucesos de Melilla, han tornat á atacarnos.

Segons telegramas, noranta moros armats de remingtons, han atacat lo falutxo «San José», saquejantlo completament y lligant als seus tripulants per parellas, ab intenció de vendrels.

A veure si 'l *solemne tocinayre*, ficantse en lo que no li importa, donará també la rahó als morets, y 'ns tractará de salvatjes si 'ns proposém castigarlos.

Es mes fácil aixó, qu' ensopegar ab un duro.

✱

Per malas pussas lo rey Guguñana.

¡No saben qui es aquet senyor rey?

Donchs es un rey negre, que, vensut per las tropas portuguesas, fou desembarcat á Lisboa y tancat en lo castell de Monsalvo, ab las sevas dugas donas y un fill.

A la quenta, S. M.: que té 'l génit més fort que 'l vi de sis, no estant conforme en que 'l tanquessin sense demanarhi consentiment, ajudat pe 'l seu company lo cabecilla Sisafa, que 's veu qu' es un' altra bona firma, van assassinar á un dels centinellas de la fortalesa, y lograren evadirse ab la seva patuleya.

¡Y d' aixó 'n diuhen un rey?

«¡Qué honra para la familia!»

✱

Llegim que Mr. Hale va posar en evidencia la ignorancia del célebre (?) Sherman, dihent qu' aquet no sabia que Cuba tingués representants á las Corts.

¡Oh, ja ja! B: prou que n' estavam convensuts de que no era l' inventor de la pó vora, ni de las sopas d' all sisquera. De si ho era del bramar, en teniam los nostres duptes.

✱

Disapte passat foren detinguts en lo teatro de Novetats dos subjecies qu' al terminar lo primer acte del epissodi dramátich *Familia y Patria*, en que apareix la bandera espanyola, se posaren á xiular.

Un dels detinguts es cubano.

¡De qué serveixen los llassers y 'l carretó?

Podían prestar un gran serviv.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 2 d' aquet mes)

General Ginestá: No m' agrada prou.—J. Sunab: Publicarém la cansoneta.—Francisco Ribas: De vosté, la xarada y 'l acentigrafo.—D. P. Anirá.—Jan Petit de Vilafranca: Id.—Nas de lloro vilafranquí: Id.—Pepet Lombarda: Id.—Niño del Ojo azul: Versitiquiho y podrá aprofitarse.—A. Palleja: Insertarém alguna cosa.—B. Montagu: Id.—Guillém d' Anglessola: Molt bé.—Cassimiro Giral: Anirá.—Rafel Rutllant: Publicarém la tarjeta.—Noy de la Pega: Está bé.—J. Sarellusac: Id.—Pepet Panxeta: Aceptém lo logogrifo.—Pere Carreras: Lo logogrifo y los geroglífichs.—Lluís G. Salvador: ¡No podría escursarla?—J. Miralles: La que m' agrada ó siga «No pas per are» me sembla que ja me la havia remés.—H. Vilá M.: Bé.—Joan Rocavert: Id.—Joseph Cañellas: Aquet no m' agrada prou, pero 'm sembla que arripará á dominar lo género.—Salvador Portas: Anirá 'l según geroglífich.—Júpiter: Miraré de publicarli «Las Pubillas» correijida.—J. Gendre: Moltes gracias.—Ferrán Pin: Aprofitarém la segona «engruna».—Antón del Singlot: Anirá. No 'ns envihi mes cartas ab sello de quinze céntims. Ab un de céntim ne té prou, posant en lo sobre «Original pera la impremta».—Sanch de Cargol: Insertarém lo sonet.—E. Pausas: La idea de «Anar per llana» m' agrada, pero la composició resulta llarga y defectuosa. L' altra fora publicable, si en correijia alguns petits defectes de rima.—Joseph Oliveras: Está bé. Envihi travalls curts que son de mes fácil publicació.—Gonnella poétich: Insertarém lo tercer epigrama.—J. Bachiller y C.: De vosté, lo logogrifo.—J. M.º Pinos: Envihi algun' altra cosa.—T. B. de Vilafranca: No podém servirlo.—Salvador Bonavía: Fluixejan.—Angel Salabert: La poesia es un xich descuydada. L' article escullit, va en aquet número.

Lo que 'ns han remés los senyors: Redemback, Angel Pi, Carlos d' Angel, E. Torrent y Costa, Gil Barebatxer, Paco Quinto, Dos Tranquils, Joan Oilés, Rafel F. Solá, Perico, Mico Viudo, Llibori Jas, M. Fernández, Dos masovers, Xey Mandey, J. Robert P., Marqués de Cabranana, E. Daltaubuit, y Joan Buscató, no podém aprofitarho.

LA TOMASA

— PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI —

— PREUS DE SUSCRIPCIÓ: —

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 passetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6 — BARCELONA.

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramón Estany

6, Sant Ramón, 6. — BARCELONA

METAMORFOSIS

Fins ara la Isla 's veyá voltada d' aygua; dintre poch se trobará ofegada dins d' un mar de sanch.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA-CARTA

Senyor D. Pau Pelut
Tarrassa

Molt senyor meu: Per mes que no tinch l' honor de coneixer personalment, m' atreveixo (y dispensi tal atreviment) en dirigirli la present per veure si vosté me dona cura al mal que pateixo.

Es lo cas, que fa cinch messos que no tinch segona tercera y es tanta la total, que en poch temps hi arribat á estar sech com una canya, groch, ulls fondos, y de tant en tant me sento unas punxadas á las plantas dels peus; he visitat á tots los metjes d' aquesta població y á dos menescals de Reus, pero res, ningú d' ells m' ha tret del apuro, y com que penso morir-me (Deu no ho fassi per ara) vull pendre tots los remeys que se 'm diguin, aixís es que si vosté ne te algún adequat per fer venir segona-tercera donguimel á conèixer qu' al moment lo pendré, dantli

ara per ara las mes expresivas gracias.

Desitjaria, que si per casualitat, veu al seu company Joseph li primera un milló de gracias y li digués que, alló de la moreneta, ho he deixat corra, perque vareig sapiguer qu' era filla de pare y mare viudos, y á mes era molt tersa-terça pera mi.

Se despedeix de vosté esperant ab ánsia lo remey, que li agrahirá dit favor, son atent s. s. s.

q. b. s. m.

NITU DE TARRAGONA.

Mars, de 1896.

ENDEVINALLA

Corro mes que cap caball,
quan vá del tot desbocat
y encara molt mes qu' un tren
quan vá á gran velocitat.
Ab un instant me traslado,
de Barcelona al Japó, (1)
ab aixó lector cavila
si vols saber lo que soch.

FIDEL DELFI.

1. O á qualsevol altre punt.

GEROGLIFICH

:: + ::
P A
1896, 1895
Jener
VI VI VI
VI VI
VI

J. SALLENT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 396

Xarada.—So—fá.
Fuga de consonants.—Simplici.
Tarjeta.—Cadena, Moncada Rosal.
Logogrifo numèrich.—Cambrils.
Geroglífich.—Com mes donas, mes rahóns.

Li Barcelonesa de Ramón Esany
6. Sant Ramon. 6.—BARCELONA